

UNIVERSITAT ROVIRA i VIRGILI

Informe final

PROJECTE 2

Grau de Geografia, Anàlisi Territorial i Sostenibilitat | Juny de 2022

Professor: Joan Alberich González

Nom dels autors: Guillem Panisello i Prince Pieterston

ÍNDEX

o. Introducció	2
1. Anàlisi sociodemogràfica	3
2. Diagnosi sociodemogràfica. Projeccions de població	4
3. Proposta en matèria d'habitatge	5
4. Conclusions	6

o. Introducció

L'àrea estudiada és la ciutat de Tarragona, forma part del litoral català, a la costa Daurada i és capital de la província de Tarragona situada al sud de Catalunya. Tarragona té una superfície de 57,9 km², i uns 135.000 habitants segons dades del 2021.

La ciutat comença a ser important amb l'arribada dels Romans, que li van donar el nom de Tàrraco. I conserva algunes runes d'aquella època, com el circ romà, l'amfiteatre, o les muralles.

La última gran transformació urbana va ser els anys 60, amb l'arribada d'immigració de la resta d'Espanya que marxava sobretot de zones rurals per vindre a treballar a l'indústria. En aquell moment van començar l'indústria química, que ha sigut i encara és un sector molt important a la ciutat i a les comarques de la zona.

0.1 Objectiu de l'informe

L'objectiu d'aquest informe és fer una memòria social, que serveix per concretar a quines zones de la ciutat seria més important habilitar habitatge social i quants habitatges són necessaris, també si es podria utilitzar habitatges que actualment estan buits.

0.2 Zones analitzades de la ciutat

Per treballar hem dividit Tarragona en les següents àrees:

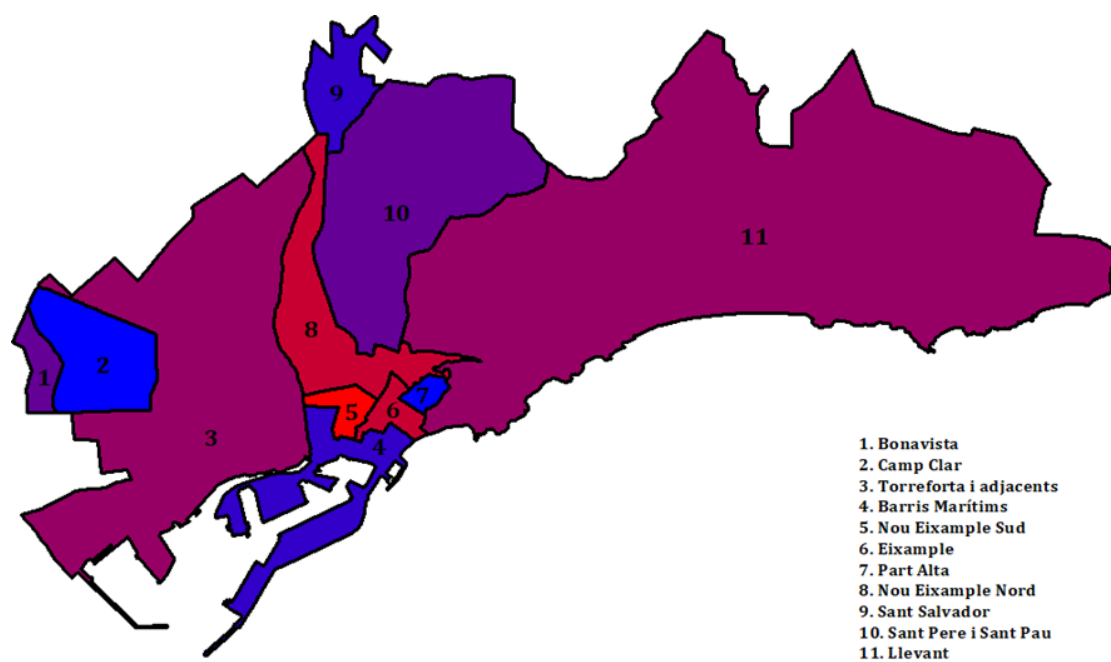

Figura 1. Mapa de Tarragona per zones. (2011-2021)

1. Anàlisi sociodemogràfica

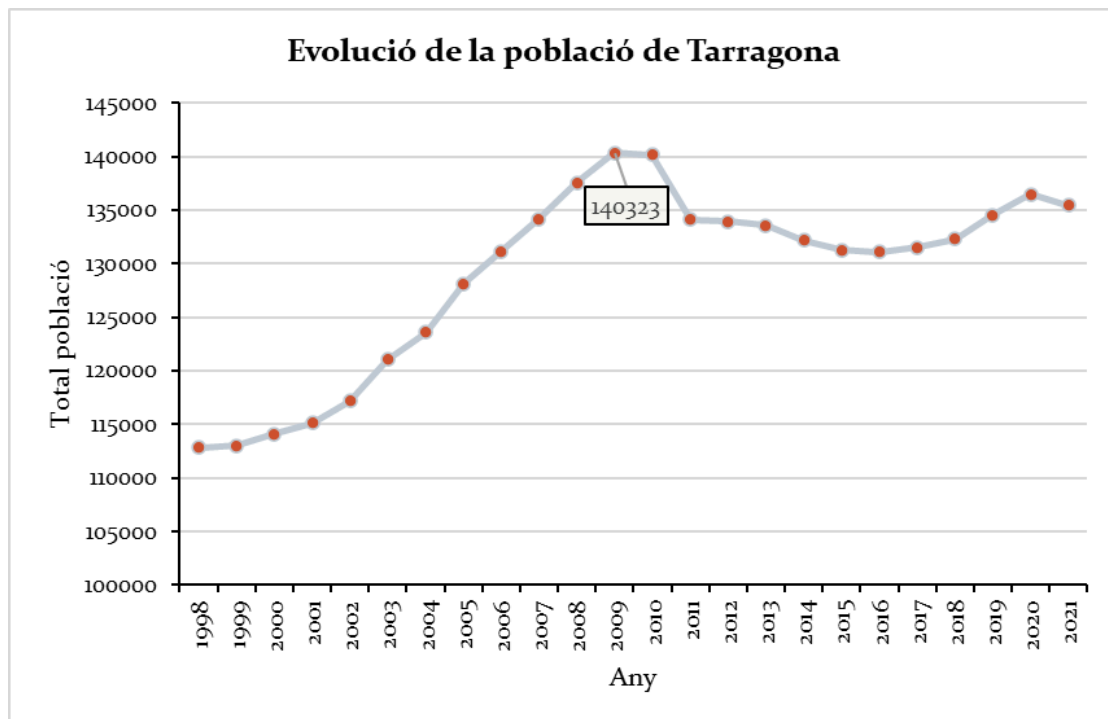
Anàlisi de les dades demogràfiques

Com s'ha vist s'ha fet prèviament una anàlisi i a continuació una diagnosi on s'analitza l'evolució de la ciutat de Tarragona i l'estructura de la seva població. A més, s'estudiarà les característiques de les llars, la detecció de les necessitats d'habitatge i les característiques del parc d'habitatge existent.

La figura 1 mostra l'evolució de la ciutat entre 1998 i 2021. Podríem dir que abans de 1998 es va produir un creixement relativament fluix i un estacament de la població, un dels factors que ho expliquen és l'acabament del baby boom. Observant la gràfica es pot apreciar que entre 1998 i 2008 hi ha un creixement força elevat i és que en deu anys es passa de tenir 112.795 habitants el 1998 a 137.536 el 2008 això suposa un increment de 24.741 habitants, arribant al màxim el 2009 amb 140.323 habitants. A la taula 1 es pot veure que pel conjunt de Tarragona la taxa de creixement simple és del 3,15%.

A partir del 2009 es veu clarament un descens progressiu i continu de la població i és que el 2021 hi ha 135.436 habitants, el que indica la pèrdua de població fins a arribar aproximadament a xifres del 2007. Una de les possibles causes d'aquest fenomen podria ser la crisi econòmica que va afectar l'arribada de nous immigrants.

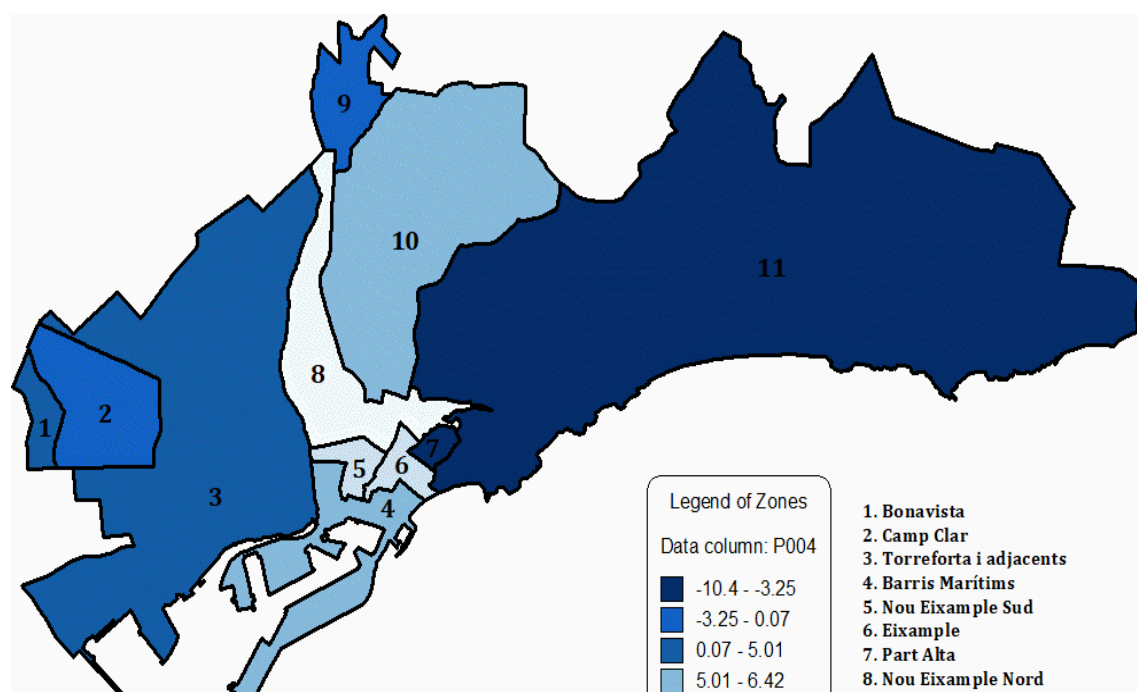
Figura 1. Evolució de la població de Tarragona (1998-2021)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de IDESCAT, a partir del Padró continu de l'INE.

Com podem veure les zones que més han crescut en població són les més centríques sobre tot el Nou Eixample Nord, que ha crescut 9.82 punts, l'acompanyen el Nou Eixample Sud i l'Eixample, el barri marítim també tenen una pujada de 5.01 punts. Els barris de colors blaus foscos tenen un valor negatiu, és a dir no han crescut, han patit un decreixement. En aquest sentit la zona que pateix una baixada més forta es el de llevant, que perd 10.40 punts. L'acompanyen la part alta, que és una bona part del nucli històric de Tarragona, però també Camp Clar, que popularment sempre ha sigut una zona més de l'extraradi.

Figura 2. Taxa de creixement simple. (2011-2021)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de IDESCAT, a partir del Padró continu de l'INE.

Taula 1. Taxa de creixement simple, població adulta jove i índex d'envelliment.
(2011-2021)

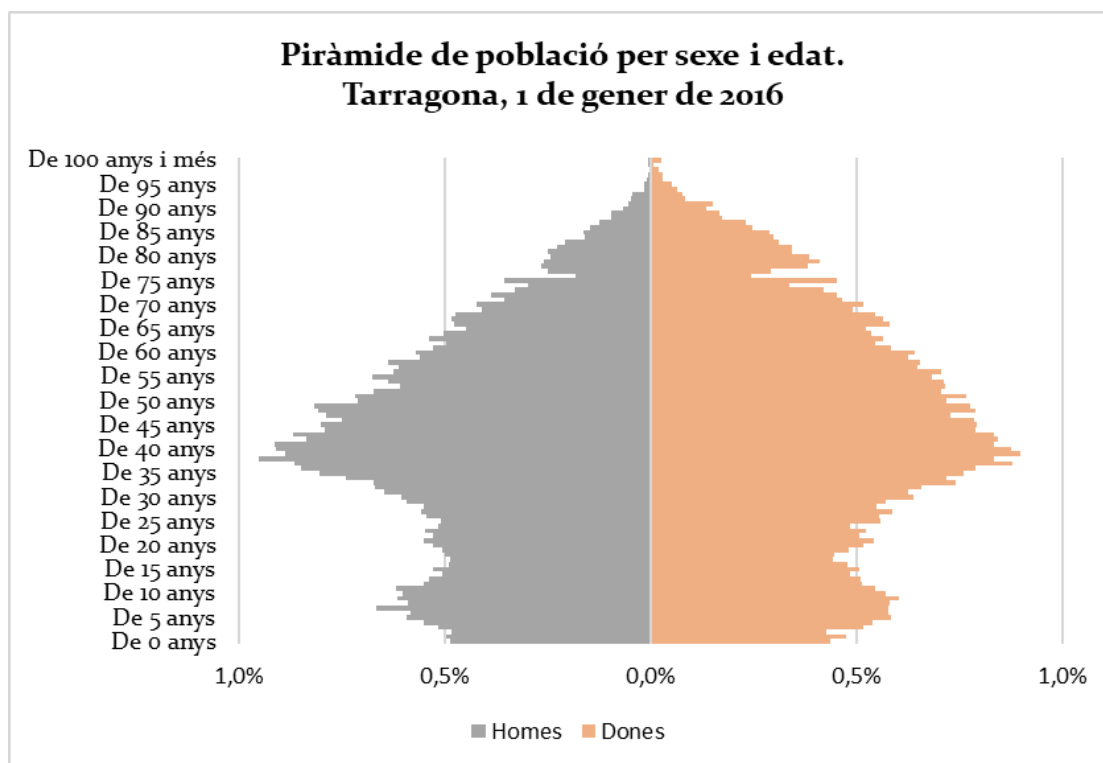
Codi	Zona	R	% de població 20-34 anys	Índex d'envelliment
1	Bonavista	0,07	18,7%	148,8
2	Camp Clar	-3,25	17,3%	169,1
3	Torreforta i adjacents	2,24	17,8%	103,1
4	Barris Marítims	5,01	17,4%	109,6
5	Nou Eixample Sud	8,28	17,0%	205,6
6	Eixample	6,42	19,3%	210,9
7	Part Alta	-5,32	22,1%	126,9
8	Nou Eixample Nord	9,82	16,6%	163,6
9	Sant Salvador	-0,50	17,4%	66,1
10	Sant Pere i Sant Pau	5,58	16,4%	101,2
11	Llevant	-10,40	15,2%	117,4
	Conjunt Tarragona	3,15	17,1%	112,9

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de IDESCAT, a partir del Padró continu de l'INE.

A continuació es representa la piràmide de població per sexe i edat de la ciutat de Tarragona. De forma genèrica es podria dir que es tracta d'una piràmide envellida, ja que cada l'esperança de vida és alta i cada vegada la gent viu més anys. S'observa que el grup d'edat més nombrós correspon als de 35-45 anys, hi ha certa relació entre aquest grup i els grups d'edat entre 5 i 15 anys perquè a major nombre de pares correspon major nombre de fills.

Ara bé si s'analitza l'estructura de la població per zones, s'aprecia que la major part de zones presenta una població adulta jove, ja que el percentatge de població 20-34 anys pel conjunt de Tarragona se situa al 17,1% i la resta de zones s'aproximen bastant aquest valor. El Nou Eixample Sud i l'Eixample són les zones que tenen major índex d'envelliment amb 205,6 i 210,9 i estan molt per sobre del conjunt de Tarragona.

Figura 3. Piràmide de població per sexe i edat. Tarragona, 1 de gener de 2016

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de IDESCAT, a partir del Padró continu de l'INE.

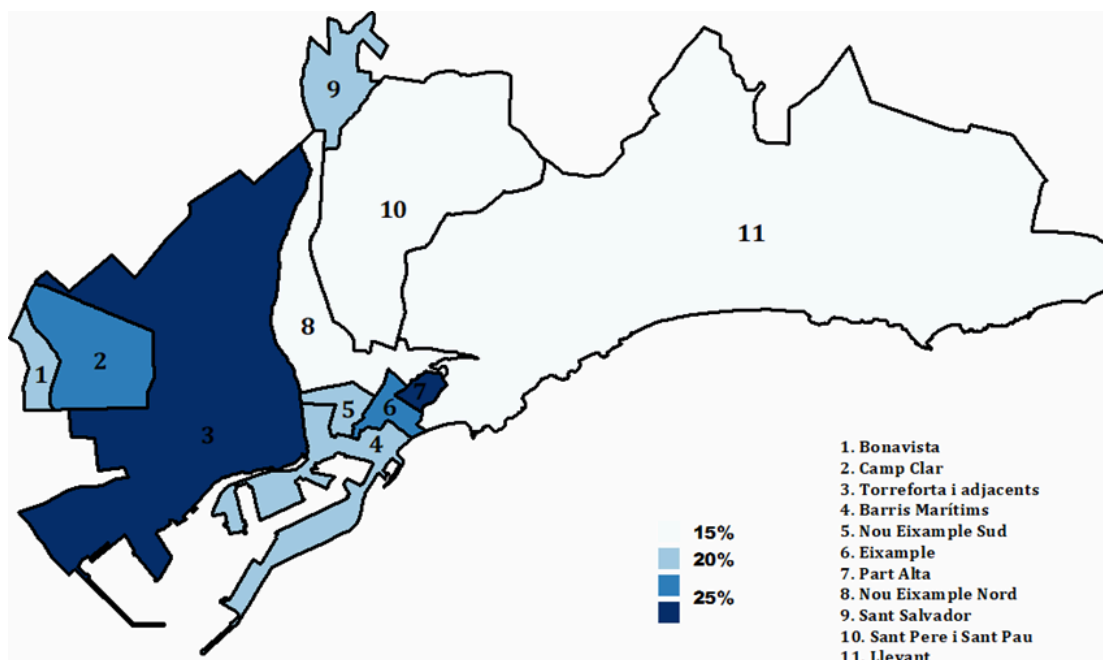
Amb relació a la població estrangera que resideix a Tarragona, la figura 4 il·lustra les zones de la ciutat on hi ha menys i més estrangers. De forma genèrica es podria dir que la presència d'aquest col·lectiu és apreciable. Per una banda, en blau clar es representa les zones amb menor presència d'estrangers com el Llevant 9,1% i Sant Pere i Sant Pau 11,8% on la renda familiar disponible bruta per habitant i llar és elevada.

Per altra banda, en blau fosc es representa les zones amb major presència d'estrangers, Torreforta i adjacents amb un 26,8% i la Part Alta 24,3% on la renda familiar disponible bruta per habitant i llar és baixa. Per tant, creiem que el factor econòmic és el que explica aquesta dinàmica, ja que els immigrants amb menys recursos solen ubicar-se a zones on l'habitatge els és més viable.

Això alhora indica que hi ha certa segregació residencial perquè hi ha zones que poden estar molt sobrerrepresentades i d'altres força infrarepresentades i en tot cas es podria estudiar que nacionalitat són els estrangers que resideixen a Tarragona.

Figura 4. Percentatge de població estrangera. 1 de gener de 2021

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de IDESCAT, a partir del Padró continu de l'INE.

I. Masculinitat

Taula 1. Índex de masculinitat

Zona	Índex de masculinitat
Bonavista	105.9
Camp Clar	103.1
Torreforta i adjacents	105.5
Barris Marítims	95.8
Nou Eixample Sud	83.3
Eixample	83.9

Part Alta	93.9
Nou Eixample Nord	88.0
Sant Salvador	110.4
Sant Pere i Sant Pau	98.1
Llevant	96.7
Conjunt Tarragona	94.5

A la **taula x** tenim representat l'índex de masculinitat, quants homes hi ha per cada 100 dones, són dades del 2021, i podem veure com a la mitja de Tarragona hi ha més dones que homes, alguns barris hi ha major població femenina, és el cas del Nou Eixample sud, o l'Eixample. Altres com el Sant Salvador hi ha majoria masculina.

Anàlisi de les dades d'habitatge

Com podem veure al gràfic, hi ha un percentatge important d'habitatge buit, el més notori és a la part alta on un 21% de l'habitatge està buit, però n'hi han altres que estan al voltant del 10%, com els barris Marítims, Sant Salvador, Camp Clar, Eixample. Tot aquest habitatge buit el tindrem en compte a l'hora de fer les previsions i treure conclusions.

% compra, lloguer o altres règims de tinença

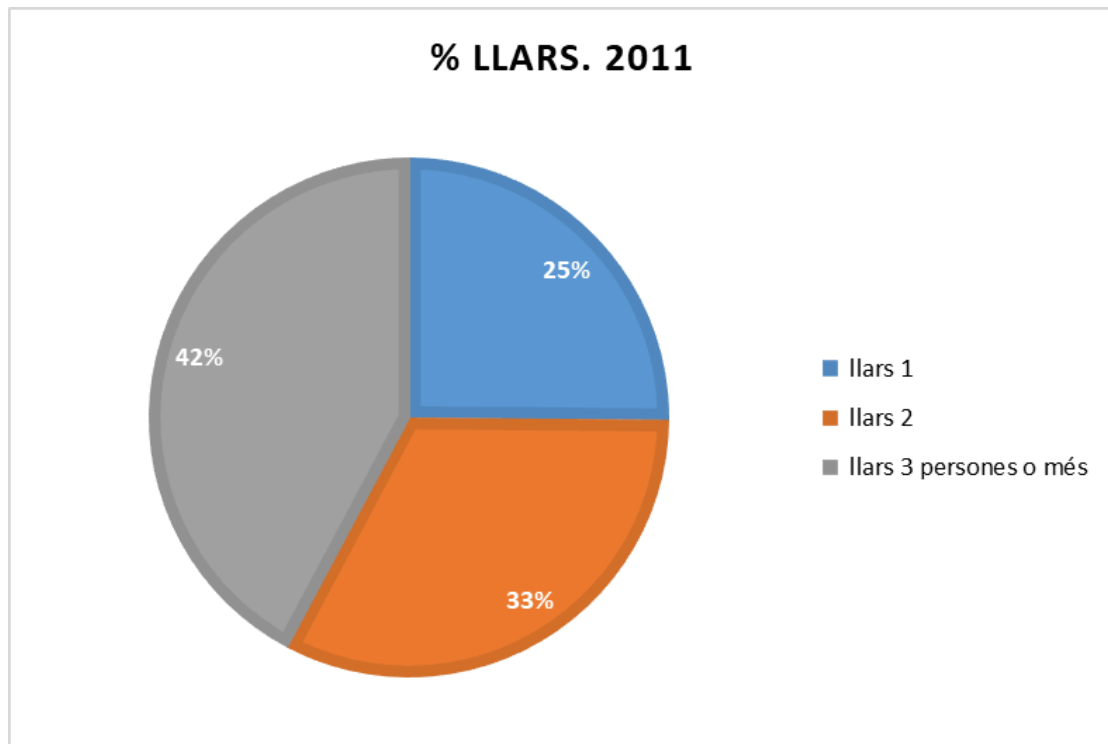
Taula 2. Percentatge del tipus de tinença.

Zona	H. Compra	H. Lloguer	H. Altres regims de tinença
Bonavista	81.4%	0.0%	0.0%
Camp Clar	80.0%	17.6%	2.4%
Torreforta i adjacents	78.8%	7.3%	2.6%
Barris Marítims	74.9%	23.0%	2.2%
Nou Eixample Sud	82.5%	15.6%	1.9%
Eixample	63.9%	33.0%	3.1%
Part Alta	44.9%	46.4%	8.8%
Nou Eixample Nord	61.0%	12.6%	2.8%
Sant Salvador	77.5%	6.0%	3.4%
Sant Pere i Sant Pau	90.8%	7.1%	2.0%
Llevant	49.9%	9.2%	0.0%
Conjunt Tarragona	81.0%	16.2%	2.8%

Persones per llar

La meitat de llars de Tarragona són familiars, amb 3 o més persones. Però hi ha un 20% que són d'una persona, i 28% que viuen en parella, siguin parelles joves sense fills, o gent gran.

Figura 4. Percentatge de tipus de llars.

Dades econòmiques

Taula 3. Renda familiar.

Zona	Renda familiar disponible bruta per habitant	Renda familiar disponible bruta per llar
Bonavis ta	8.899	25.152
Camp Clar	8.033	22.506

Torrefo rta i adjacen ts	9.405	26.133
Barris Maríti ms	11.749	29.462
Nou Eixamp le Sud	14.89	36.606
Eixamp le	15.244	36.406
Part Alta	12.468	26.614
Nou Eixamp le Nord	16.738	41.838
Sant Salvado r	9.505	28.119
Sant Pere i Sant Pau	12.891	32.595
Llevant	20.462	56.338
Conjun t Tarrago na	13.166	33.828

La **taula x** ens detalla la renda familiar disponible bruta per habitant i la renda familiar bruta per llar. Podem veure quin són els barris més desafavorits, i amb ingressos més baixos, i segurament on hi haurà més dificultat per adquirir un habitatge en bones condicions. Les rendes més baixes són a Camp Clar, Bona vista i Sant Salvador.

2. Diagnosi sociodemogràfica. Projeccions de població

Un cop analitzat les dades demogràfiques, d'habitatge i econòmiques obtenim com a resultats que Tarragona ha tingut un descens de la seva població tot i que segons la taxa de creixement simple dels períodes 2021-2036 indiquen que pel conjunt de la ciutat hi haurà un creixement positiu i, per tant, un augment de la població.

Pel que fa a l'estructura de la població hi ha un domini dels grups d'edats de 35-45 anys i això fa que també hi hagi major representació dels grups d'edats de 5-15 anys. Però com ja s'ha comentat cada vegada la gent viu més i la població es fa més vella d'aquí la importància de la població estrangera, ja que solen ser persones joves que venen a treballar, i en tenir més fills rejuveneixen la població.

Hi ha una presència significativa d'estrangers a la ciutat com s'ha vist a la figura 4, però el fet que a unes zones es concentrin més que en altres fa que hi hagi certa segregació residencial.

A la taula 2 es pot veure els escenaris de projecció de població de la ciutat de Tarragona, en general hi ha una pèrdua de població als escenaris baix i mitja mentre que l'escenari alt és l'única que preveu un augment de població. En primer lloc, l'escenari baix preveu una disminució de població, perquè es passa de tenir 131.255 habitants el 2015 als 114.259 habitants el 2036.

En segon lloc, l'escenari mig preveu també una disminució de la població, però inferior si es compara amb la de l'escenari baix, es passa de tenir 131.255 habitants el 2015 a 127.049 habitants el 2036. Finalment, l'escenari alt preveu increment de la població, es passa de tenir 131.255 habitants el 2015 als 143.692 habitants.

Taula 2. Projectió de la població de Tarragona, 2015-2036

Any	Escenari baix	Escenari mitjà	Escenari alt
2015	131.255	131.255	131.255
2021	127.168	131.074	135.824
2036	114.259	127.049	143.692

Informe Pla d'Equipaments de Tarragona

3. Proposta en matèria d'habitatge

La taula següent fa referència a les projeccions de llars, el 2021 hi havia 52.410 llars a Tarragona i segons les projeccions pel 2036 hi haurà 60.872 això suposa un augment de 8.462 llars. Es pot apreciar que les zones que pugen més són el Nou Eixample Nord amb una diferència de 4.688 llars i el Llevant 5.387 llars. Pel conjunt de la ciutat hi ha 2 persones per llar.

Taula 3. Projectió de llars, diferència llars i persones per llar

Zona	Llars 2021	Llars 2036	Dif. llars 2036-2021	Persones/llar 2021
Bonavista	2.865	3.267	402	3,15
Camp Clar	3.400	4.240	840	2,39
Torreforta i adjacents	7.260	7.546	286	2,46
Barris Marítims	3.725	3.698	-26	2,84
Nou Eixample Sud	5.955	5.362	-593	2,52
Eixample	3.880	3.553	-327	2,66
Part Alta	1.995	2.253	258	1,94
Nou Eixample Nord	8.050	12.738	4.688	2,20

Sant Salvador	2.485	2.532	48	2,87
Sant Pere i Sant Pau	5.200	4.818	-382	3,35
Llevant	5.475	10.862	5.387	1,58
Conjunt Tarragona	52.410	60.872	8.462	2

Font: Cens de població i habitatge 2011 (INE)

Veient les projeccions d'habitatge de la taula 4, es pot veure que el 2021 hi havia 65.735 habitatges per calcular els habitatges del 2036 hem tingut en compte la diferència de llars dels períodes 2021-2036 i la relació d'habitatges per llar i segons les nostres observacions hi ha una disminució pel que fa als habitatges a diferència de les llars que com s'ha comentat abans pugen.

A simple vista es podria dir que a Tarragona el percentatge d'habitatges buits no és relativament alt, ja que representa un 12%, però si ho veiem per zones, s'aprecia que hi ha parts de la ciutat on aquest percentatge és força elevat. De fet, a la taula 4 es veu que l'eixample amb un 25,7% i la Part Alta 33,7% són les zones que tenen més percentatge d'habitatges buits. Finalment, es necessitarien 4.245 habitatges de protecció oficial pel conjunt de Tarragona.

Taula 4. Projecció d'habitatge, % habitatges buits i HPO

Zona	Habitatges 2021	Habitatges 2036	% hab. Buits 2021	HPO
Bonavista	3.175	446	7,7%	178
Camp Clar	4.085	1.009	16,9%	404
Torreforta i adjacents	7.770	306	5,7%	123
Barris Marítims	4.780	-34	19,9%	-14
Nou Eixample Sud	6.595	-657	4,0%	-263
Eixample	5.555	-468	25,7%	-187
Part Alta	2.874	372	33,7%	149
Nou Eixample Nord	9.775	5.693	9,8%	2.227

Sant Salvador	3.340	64	18,7%	26
Sant Pere i Sant Pau	7.165	-526	11,5%	-210
Llevant	8.630	8.491	4,8%	3.397
Conjunt				
Tarragona	65.735	10.613	12%	4.245

Font: Cens de població i habitatge 2011 (INE)

Llavors segons cada zona s'ha triat la hipòtesi que es creu que serà òptima on a la taula 5 es veu que per a Bonavista, Camp clar, Torreforta i adjacents, Barris Marítims, Sant Salvador i Sant Pere i Sant Pau la hipòtesi triada és la baixa. Mentre que el Nou Eixample Sud i Nord, Eixample i el Llevant la hipòtesi triada és la mitjana i la Part Alta és l'única zona on la hipòtesi triada ha sigut l'alta.

Tot i això, podríem dir que la hipòtesi que més s'ajusta a la nostra realitat seria la mitjana perquè avui en dia les famílies són cada vegada més reduïdes i el tipus d'habitatge que es construeix també està destinat per a una o dues persones. El que corrobora aquesta afirmació és l'indicador de persones per habitatge del 2021 on indica que pel conjunt de Tarragona hi ha aproximadament 2 persones per habitatge.

Taula 5. Determinació de la xifra futura d'habitatges

Zona	Hipòtesi			Hipòtesi triada
	Hipòtesi mitjana	Hipòtesi alta	baixa	
Bonavista	2,83	2,55	3,12	3,12
Camp Clar	2,15	1,93	2,36	2,36
Torreforta i adjacents	2,22	1,99	2,44	2,44
Barris Marítims	2,56	2,30	2,81	2,81
Nou Eixample Sud	2,27	2,04	2,50	2,27

Eixample	2,40	2,16	2,63	2,40
Part Alta	1,75	1,57	1,92	1,57
Nou Eixample Nord	1,98	1,78	2,18	1,98
Sant Salvador	2,59	2,33	2,85	2,85
Sant Pere i Sant Pau	3,01	2,71	3,32	3,32
Llevant	1,42	1,28	1,56	1,42
Conjunt Tarragona	2,16	1,94	2,37	2,25

4. Conclusions

Un cop estudiat l'anàlisi, la diagnosi i les projeccions de població i habitatge se'ns encomana decidir on s'ha de construir els nous habitatges de protecció oficial a Tarragona.

Pensem que s'ha de tenir en compte els habitatges buits, ja que hi ha zones de la ciutat com l'eixample i la Part Alta on % d'habitatges buits és elevada, al principi pensàvem utilitzar-les com HPO, però com que aquestes zones la presència de la població estrangera ja és alta doncs pensem que alguns dels habitatges buits podrien anar destinades a col·lectius vulnerables com, per exemple dones que han patit violència masclista, divisió de llars per separació o divorcis, o per a joves que s'emancipen.

Com ja s'ha comentat durant la realització d'aquest treball hi ha zones que estan infrarepresentades perquè no hi ha molta població estrangera i creiem que si fiquéssim les HPO a aquelles zones, compliríem, per una banda, les necessitats d'habitatge i, per altra banda, es podria solucionar en part la segregació residencial fent que la ciutat sigui més homogènia. A més creiem que això ajudaria a canviar la imatge negativa que algunes persones tenen cap a alguns col·lectius d'estrangers.

Dit tot això opinem que les HPO s'haurien de construir a zones de diferents estatus econòmics, per evitar la formació de barris desafavorits o “guetos”, també ajuda a la integració dels estrangers a la ciutat, i evitaria l'estigmatització d'alguns barris o persones. Dos llocs ideals serien, la zona de Llevant i Sant Pere i Sant Pau.